

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

9 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion
Ghervas Maria
Mardari Dumitru

judecând, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

BOLANDĂU Mihail XXXXX, născut
la XXXXX, originar și domiciliat din XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 14.03.2018 – 08.09.2018;

Instanța de apel: 27.09.2018 – 13.11.2018;

Instanța de recurs: 19.02.2019 – 09.04.2019.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 8 septembrie 2018 Bolandău M. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 287 alin. (3) Cod penal la 3 ani închisoare;
- art. 155 Cod penal la 1 an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul total al pedepselor aplicate, definitiv lui Bolandău M. instanța i-a aplicat pedeapsa închisorii pe un termen de 4 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis. Totodată, în temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii stabilite inculpatului pentru o perioadă de probațiune de 4 ani.

Acțiunea civilă înaintată de procuratura Ștefan Vodă privind încasarea din contul inculpatului Bolandău M. a cheltuielilor judiciare în sumă de 2124,54 lei în folosul statului, a fost admisă parțial, cu dispunerea încasării din contul inculpatului a sumei de 2100 lei pentru efectuarea expertizei judiciare, iar cerințele procurorului privind încasarea în buget de stat a cheltuielilor de judecată în sumă de 20,54 lei au fost respinse, ca neîntemeiate.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut următoarea bază factologică: *„Bolandău M., la 26 octombrie 2017, în jurul orei 18:00, aflându-se în stradă, în satul Talmaza, raionul Ștefan Vodă, fără vreun motiv esențial, încalcând grosolan ordinea publică, manifestând obrăznicie deosebită, a inițiat în public o ceartă cu cet. Climenco S., exprimându-se în adresa acestuia cu cuvinte necenzurate, înjosindu-i astfel onoarea și demnitatea și având cu el o sticlă cu benzină, l-a stropit pe ultimul cu benzină având posibilitatea să-l incendieze, cu scopul cauzării leziunilor corporale.*

Pe baza stării de fapt expuse supra, prima instanță a reținut că acțiunile inculpatului Bolandău M. se încadrează juridic în baza art. 287 alin. (3) Cod penal – huliganism agravat, adică *acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății.*

Tot el, ea fost învinuit de faptul că, la 26 octombrie 2017, în jurul orei 18:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în stradă în satul Talmaza, raionul Ștefan Vodă, având scopul omuciderii cu premeditate a cet. Climenco S., având o sticlă cu benzină, l-a stropit pe ultimul, apoi a aprins un chibrit și l-a aruncat în direcția victimei, însă acesta s-a stins și nu a ajuns la Climenco S. După care, inculpatul iarăși a aprins un chibrit și l-a aruncat în direcția victimei, care, de asemenea, s-a stins și nu a ajuns la destinație și în acel moment a fost imobilizat de victimă ce l-a doborât la pământ și din aceste cauze independente de voința sa nu și-a dus intenția până la capăt de a incendia victima.”

În această parte, prin rechizitoriu, lui Bolandău M. i-a fost incriminată comiterea infracțiunii prevăzută de art. 27, art. 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal, cu semnele calificative, *tentativă de omor a unei persoane, săvârșită cu premeditare și cu deosebită cruzime, care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-a produs efectul.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, în termenul și modul prevăzut de art. 402-403 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal de 4 ani închisoare, iar în baza art. 27, art. 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal de 15 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul total al pedepselor, definitiv lui Bolandău M. urmează să-i fie stabilită pedeapsa de 16 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

În motivarea cererii apelantul a indicat că prima instanță corect a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, însă greșit și ilegal a recalificat acțiunile acestuia de la art. 27, art. 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal, la art. 155 Cod penal (amenințarea cu moartea) și a ajuns greșit la concluzia că acțiunile inculpatului nu au fost îndreptate spre omuciderea părții vătămate.

În baza probelor acumulate la urmărirea penală, care și-au găsit confirmare fiind examinate în instanța de judecată, s-a stabilit incontestabil că acțiunile inculpatului au fost îndreptate nemijlocit spre omuciderea prin incendiere a părții vătămate Climenco S.,

și anume: însuși inculpatul a recunoscut că a luat o sticlă din plastic cu benzină, marca A-95, pe care o folosea pentru fereștrăul de tăiat lemne, a ieșit în stradă și s-a pornit spre Climenco S., apropiindu-se de el l-a stropit cu benzină și s-a dat înapoi, însă partea vătămată l-a ajuns din urmă și l-a doborât la pământ și l-a lovit de două ori cu pumnul în spate. În opinia procurorului, vinovăția inculpatului se dovedește și prin declarațiile părții vătămate și a martorilor audiați de către prima instanță, precum și prin procesul-verbal de examinare a înregistrărilor video din 28.11.2017 și prin raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-6874 din 29.12.2017.

Prima instanță greșit și-a motivat soluția că inculpatul nu a avut scopul de omucidere, deoarece inculpatul a întreprins toate eforturile pentru a incendia partea vătămată, exprimându-se în acest sens și verbal, însă acțiunile acestuia au fost întrerupte de partea vătămată care se apăra activ, anume din aceste considerente inculpatul nu și-a realizat intenția până la capăt.

De asemenea, apelantul a indicat că prima instanță neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, față de inculpat suspendând condiționat executarea pedepsei.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2018 apelul declarat a fost admis, inclusiv din oficiu, în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri în latura penală, potrivit căreia Bolandău M. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 155 Cod penal la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu art. 90 Cod penal, instanța a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 ani.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei instanța de apel a menționat că instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, în partea încadrării acțiunilor inculpatului în baza art. 155 Cod penal, după indicii calificativi - amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări, însă a ajuns la concluzia greșită despre necesitatea condamnării lui Bolandău M. în baza dispozițiilor art. 287 alin. (3) Cod penal, după indicii calificativi - huliganism agravat, adică, acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății.

În acest sens, instanța de apel a menționat că infracțiunea de amenințarea cu omor, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări, absoarbe prin conținutul său infracțiunea de huliganism agravat, respectiv calificarea suplimentară a acțiunilor făptuitorilor în baza art. 287 alin. (3) Cod penal nu este necesară.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, dându-le o nouă apreciere, instanța de apel a constatat următoarele: la 26 octombrie 2017, în jurul orei 18:00, Bolandău M., aflându-se în stradă în satul Talmază, raionul Ștefan Vodă, având scopul amenințării cu omor a cet. Climenco S., a strigat în direcția ultimului că-i va da focul. După ce victima

s-a apropiat de el, având în mână un ciocan, cu care a încercat să-l agrezeze, inculpatul, având o sticlă cu benzină, l-a stropit pe Climenco S., apoi a aprins un chibrit și la tentat să-l arunce în direcția victimei, însă chibritul s-a stins și nu a ajuns în direcția acesteia. Aceste acțiuni au fost corect apreciate de victima ca fiind o amenințare reală cu omor sau cu vătămarea gravă a integrității corporale.

Ulterior el, având posibilitatea reală de a-și continua acțiunile criminale nu a mai comis careva acte, ce ar demonstra că, dorește să omoare victima sau să-i cauzeze vătămări corporale grave, iar în scurt timp a fost lovit de victimă și doborât la pământ.

Probe noi acuzarea și apărarea în instanța de apel nu au prezentat, solicitând doar verificarea și aprecierea probelor cercetate în instanța de fond.

Instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, le-a dat o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, considerând că din probele administrate și cercetate s-a constatat că în acțiunile inculpatului Bolandău M. sunt prezente elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 155 Cod penal, după indicii calificativi *amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări.*

În susținerea învinuirii inculpatului Bolandău M. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal și art. 27, art. 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal partea acuzării a prezentat instanței de fond și instanței de apel spre cercetare aceleași probe care ar confirma faptele și vinovăția inculpatului.

În urma verificării circumstanțelor de fapt și de drept, precum și a argumentelor apelantului, instanța de apel a ajuns la concluzia că lipsesc careva dubii sau bănuieli care ar putea pune la îndoială vinovăția inculpatului Bolandău M. de comiterea faptelor incriminate în baza art. 155 Cod penal, astfel că la acest capitol au fost reținute drept declarative argumentele procurorului cu referire la faptul că învinuirea este formală și nu este confirmată prin probe.

Totodată, instanța de apel a conchis că, declarațiile părții vătămate sunt veridice, utile și consecvente, unde ultimul detaliat și consecutiv a descris toate circumstanțele faptei și a declarat cu certitudine că anume Bolandău M. l-a amenințat cu moartea, prin stropirea cu benzină și aprinderea chibritului. Astfel încât, partea vătămată a perceput această amenințare ca reală, existând pericolul realizării ei.

Obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la art. 155 Cod penal îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea psihică a persoanei. Întrucât prin asemenea amenințări nu se realizează o influențare nemijlocită infracțională asupra corpului victimei, infracțiunea dată nu are obiect material.

Latura obiectivă a infracțiunii nominalizate se realizează prin: 1) fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de amenințare cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății; 2) circumstanțe: existența pericolului realizării acestei amenințări.

Prin „*amenințare*” se are în vedere acțiunea constituind o formă a violenței psihice,

care presupune efectuarea de către făptuitor a unui act de natură să inspire victimei temere, fapt ce o pune în situația de a nu mai avea resursele psihice necesare pentru a rezista constrângerii. Amenințarea poate fi expusă verbal, în scris (nu contează dacă scrisoarea este semnată sau anonimă; este suficient să se poată identifica amenințătorul), săvârșită prin fapte (gesturi, atitudini, semne convenționale etc.). Amenințarea poate fi adresată direct de cel ce amenință sau indirect (printr-o terță persoană). Existența pericolului de a fi realizată amenințarea cu omor constituie circumstanța, adică acel semn obligatoriu care întregește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 155 Cod penal.

Această circumstanță este prezentă dacă sunt întrunite cumulative următoarele două condiții: apariția la victimă a temerii pentru viața sau sănătatea sa, în cazul punerii amenințării în executare (condiția subiectivă); apariția pericolului realizării amenințării (condiția obiectivă).

Instanța de apel a admis argumentele instanței de fond potrivit cărora inculpatul nu a intenționat să comită omorul părții vătămate ori să-i cauzeze vătămări corporale grave, însă, prin acțiunile real întreprinse prin stropirea cu benzină și aprinderea chibritului, a creat, în viziunea părții vătămate, o teamă reală că acela poate să-și realizeze amenințările expuse, astfel infracțiunea prevăzută de art. 155 Cod penal fiind deja consumată.

Cu referire la învinuirea adusă lui Bolandău M. în temeiul art. 27, 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal, instanța a reținut că în conformitate cu teoria dreptului penal, tentativa de omor poate fi o tentativă întreruptă (neterminată), dacă subiectul nu a putut să-și continue fapta, intervenind anumiți factori care l-au împiedicat să-și desfășoare mai departe activitatea infracțională, în alte cazuri, tentativa de omor poate fi o tentativă perfectă (terminată), atunci când făptuitorul depune toate eforturile pe care le consideră necesare pentru lipsirea de viață a victimei și care în realitate au fost necesare pentru aceasta, fără ca fapta să-și fi produs efectul.

Renunțare de bună voie la săvârșirea infracțiunii de omor intenționat se va considera încetarea de către făptuitor a pregătirii de omorul intenționat sau încetarea acțiunilor (inacțiunilor) îndreptate nemijlocit spre săvârșirea omorului intenționat, dacă făptuitorul era conștient de posibilitatea consumării infracțiunii. Făptuitorul nu poate fi supus răspunderii penale în baza art. 145 Cod penal, dacă a renunțat benevol și definitiv, să ducă până la capăt activitatea infracțională. În același timp, cel care a renunțat de bunăvoie la ducerea până la capăt a infracțiunii de omor intenționat este supus răspunderii penale numai în cazul în care fapta săvârșită conține o altă infracțiune consumată (de exemplu infracțiunea prevăzută la art. 151, 152 sau altele din Codul penal).

În cazul delimitării tentativei de omor de amenințarea cu omor (care se califică în baza art. 155 Cod penal) trebuie de ținut cont de faptul că, în ipoteza amenințării cu omor, făptuitorul are posibilitatea reală să-și realizeze amenințarea și să săvârșească acțiuni concrete în direcția dorită, însă decide benevol să nu le săvârșească, deși are pentru aceasta toate condițiile favorabile (nu este vorba de renunțarea de bunăvoie la săvârșirea infracțiunii de omor; făptuitorul nici nu a urmărit să săvârșească omorul; nu poți să renunți la intenția care nici nu a existat). În opoziție, în ipoteza tentativei de omor,

făptuitorul întreprinde toate eforturile în vederea săvârșirii omorului, însă, din cauze independente de voința lui, aceste eforturi nu-și produc efectul.

Omorul săvârșit cu premeditare presupune întrunirea concomitentă a trei condiții: 1) trecerea unui interval de timp din momentul luării hotărârii de a săvârși omorul și până la momentul executării infracțiunii; 2) în acest interval de timp, făptuitorul trebuie să mediteze, să-și concentreze forțele sale psihice în vederea asigurării reușite a acțiunii sale; 3) în acest interval de timp, făptuitorul trebuie să treacă la săvârșirea unor acte de pregătire de natură să întărească hotărârea luată și să asigure realizarea ei.

Pentru a considera omorul ca fiind săvârșit cu premeditare, este necesar să se constate că luarea hotărârii de a săvârși omorul a premers (a precedat) cu o anumită perioadă de timp săvârșirea faptei. Cât privește cea de-a doua condiție de realizare a premeditării, aceasta presupune, în esență, că hotărârea infracțională este luată după un prealabil examen comparativ al motivelor pozitive și negative, precum și al rezultatelor ilicite dorite și nedorite de subiect. Cruzimea deosebită demonstrează intenția făptuitorului de a-i cauza victimei suferințe de ordin fizic sau psihic care sunt intense, inutile și prelungite în timp.

Prin urmare, în speță, probele cercetate în ședința de judecată demonstrează că inculpatul a comis o altă infracțiune decât cea incriminată prin rechizitoriu. Instanța de apel a constatat ca fiind neprobate mențiunile din învinuirea adusă inculpatului, potrivit cărora: *„iarăși a aprins un chibrit și l-a aruncat în direcția victimei, care de asemenea s-a stins și nu a ajuns la destinație și în acel moment a fost imobilizat de victimă, care l-a doborât la pământ și din aceste cauze independente de voința sa nu și-a dus intenția până la capăt de a incendia victima.”*

Așadar, instanța de apel a constatat că, la 26 octombrie 2017 în jurul orei 18:00, inculpatul, aflându-se în stradă în satul Talmaza, raionul Ștefan Vodă, având scopul amenințării cu omor a cet. Climenco S., a strigat în direcția ultimului că i va da foc. După ce victima s-a apropiat de el, având în mână un ciocan, cu care a încercat să-l agreseze, inculpatul, având o sticlă cu benzină, l-a stropit apoi a aprins un chibrit și la tentat să-l arunce în direcția victimei, însă chibritul s-a stins și nu a ajuns în direcția acesteia. Aceste acțiuni au fost corect apreciate de victima ca fiind o amenințare reală cu omor sau cu vătămarea gravă a integrității corporale.

Ulterior el, având posibilitatea reală de a-și continua acțiunile criminale nu a mai comis careva acte, ce ar demonstra că dorește să omoare victima sau să-i cauzeze vătămări corporale grave, iar în scurt timp a fost lovit de victima și doborât la pământ.

Față de cele ce preced, instanța de apel a reiterat că instanța de fond corect a conchis că probele administrate la caz cert dovedesc faptul că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 155 Cod penal.

Consecvent, instanța a considerat neîntemeiate afirmațiile procurorului precum că în acțiunile lui Bolandău M. lipsesc elementele infracțiunii prevăzute la art. 155 Cod penal, și anume latura obiectivă și cea subiectivă, și că probele administrate incorect au fost apreciate.

Or, reieșind din împrejurările de fapt stabilite, în acțiunile inculpatului cert s-a constatat atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă, fiindcă acesta a acționat cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al faptei sale, prevăzând urmările ei, astfel a dorit și a admis conștient urmările acțiunilor sale, prin stropirea cu benzină și aprinderea chibritului, acțiune ce a fost percepută de partea vătămată ca o amenințare reală pentru viața și sănătatea sa.

Referitor la infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, instanța de apel a reținut că instanța de fond eronat a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, ajungând la concluzia că Bolandău M. a săvârșit infracțiunea de huliganism agravat, vinovăția căruia nu a fost confirmată prin totalitatea probelor acumulate, care incorect au fost apreciate, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei.

Latura obiectivă a infracțiunii constă în fapta prejudiciabilă exprimată fie în acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințare cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, fie în acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

În doctrina penală este notat că în cele mai frecvente cazuri, infracțiunea de huliganism este comisă în locuri publice (străzi, piețe, plaje, cafenele, restaurante, cinematografe, mijloace de transport în comun etc.), însă această infracțiune poate fi săvârșită și în locuri care nu au un caracter public (apartament, sedii de întreprinderi, terenuri private, mijloace de transport personal etc.). Latura subiectivă a infracțiunii de huliganism se caracterizează prin intenție directă. Motivele acestei infracțiuni sunt motive huliganice.

În ordinea juridică națională, este dată definiția concurenței normelor penale. Astfel, potrivit alin. (1) art. 115 Cod penal, concurența normelor penale presupune săvârșirea de către o persoană sau de către un grup de persoane a unei fapte prejudiciabile, cuprinsă în întregime de dispozițiile a două sau mai multe norme penale și constituind o singură infracțiune.

Din definiția legală a concurenței normelor, sunt desprinse următoarele trăsături distinctive: a) săvârșirea unei singure fapte prejudiciabile (infracțiuni), indiferent dacă printr-o singură acțiune/inacțiune sau prin mai multe acțiuni/inacțiuni infracționale; b) săvârșirea infracțiunii de către o persoană sau un grup de persoane; c) fapta prejudiciabilă comisă trebuie să fie cuprinsă în întregime de dispozițiile a, cel puțin, două norme penale din partea specială a Codului penal.

În cazul concurenței normelor, va fi aplicabilă doar una din ele - cea care reflectă mai bine cele comise. Reținerea la calificare a ambelor norme concurente ar însemna nesocotirea principiului neadmiterii tragerii la răspundere penală de două ori pentru una și aceeași faptă, stipulat la alin. (2) art. 7 din Codul penal.

Norma de la art. 155 Cod penal este normă-întreg în raport cu norma de la art. 287 Cod penal, normă-parte, care este absorbită de prima.

Prin urmare, instanța a concluzionat că invocarea suplimentară a normei de la art.

155 Cod penal ar însemna reținerea la calificare de două ori a aceleiași fapte de amenințare cu aplicarea violenței - ca parte a unei infracțiuni și ca infracțiune distinctă.

Instanța a considerat necesar de a interveni și în partea stabilirii pedepsei în privința inculpatului, ținând cont în acest sens de toate circumstanțele reale și personale incidente cauzei și de faptul că sancțiunea art. 155 Cod penal în baza căruia Bolandău M. se declară vinovat, prevede o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de la 550 la 750 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau închisoare de la 1 la 3 ani.

Cu referire la pedeapsă, instanța de apel a atestat că aceasta are drept scop de a influența inculpatul să-și revizuiască atitudinea față de valorile sociale și comportamentul față de membrii societății, or, pentru a-și atinge scopul, o pedeapsă penală nu trebuie să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că aceasta nu trebuie privită ca prețul pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă și excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, ci realizarea dreptății.

Astfel, instanța de apel la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Bolandău M., a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, 90 Cod penal și anume că infracțiunea săvârșită de inculpat este mai puțin gravă, inculpatul la evidența medicilor narcolog și psihiatru nu se află, la locul de trai se caracterizează pozitiv, luând în considerație faptul că antecedentul penal precedent în privința inculpatului este stins, neangajat în câmpul muncii, de persoana inculpatului care are vârsta de 62 ani, în calitate de circumstanțe atenuante săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave și faptul că careva circumstanțe agravante, în rechizitoriu și în ședință de judecată nu au fost invocate de acuzatorul de stat. Pornind de la gravitatea infracțiunii incriminate, de cele două circumstanțe atenuante stabilite în speță, instanța de apel a considerat că în privința lui Bolandău M., pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, este echitabilă aplicarea unei pedepse cu închisoarea pe un termen de 2 ani închisoare.

Instanța de apel reiterează că din materialele cauzei, dar și din circumstanțele constatate și apreciate nu s-a evidențiat necesitatea ca inculpatul să execute real pedeapsa cu închisoare stabilită supra, astfel că corectarea și reeducarea lui, poate fi atinsă și fără a fi izolat de societate, prin dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoarea, în baza art. 90 Cod penal, prin ce inculpatul va avea posibilitatea reală să-și dovedească corectarea sa prin comportamentul exemplar și muncă cinstită.

6. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de apel procurorul a declarat recurs ordinar solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În opinia recurentului, hotărârea instanței de apel este pasibilă casării, fiind neîntemeiată în partea ce ține de recalificarea acțiunilor inculpatului de la art. 287 Cod penal la art. 155 Cod penal, întrucât ultima normă este absorbită de prima, totodată acuzarea critică hotărârea instanței referitor la suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea aplicată lui Bolandău M. pe un termen de probațiune.

Instanța de apel, analizând materialele cauzei, a ajuns la concluzia eronată precum că, organul de urmărire penală nu a prezentat probe ce dovedesc vinovăția lui Bolandău M. în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a) și j) Cod penal, și că, la caz, lipsește cumulul de infracțiuni prevăzute de art. 155 Cod penal și art. 287 Cod penal, excluzând din învinuire infracțiunea de huliganism.

Cu ambele poziții ale instanțelor, procurorul nu este de acord, pe motiv că, în cererea de apel declarată, apelantul a invocat că instanța de judecată corect a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, însă greșit și ilegal a recalificat acțiunile acestuia la amenințarea cu moartea de la omuciderea părții vătămate, ca ulterior instanța de apel în genere să excludă art. 287 Cod penal din învinuire.

Conform probelor acumulate la urmărirea penală, care și-au găsit confirmare fiind examinate în instanța de judecată și apel, s-a stabilit incontestabil că acțiunile inculpatului au fost îndreptate nemijlocit spre omuciderea prin incendiere a părții vătămate Climenco S., și anume: însuși inculpatul a recunoscut că a luat o sticlă din plastic cu benzină, marca A-95, pe care o folosea pentru fereastră de tăiat lemne. A luat această sticlă cu benzină și a ieșit în stradă și s-a pornit spre Climenco S., care era în stradă, apropiindu-se de el l-a stropit cu benzină și s-a dat înapoi, însă Climenco S. l-a ajuns din urmă și l-a doborât la pământ și l-a lovit de 2 ori cu pumnul în spinare. După aceasta s-a rupt din mâinele lui și a intrat în curtea casei. Tot atunci îl amenința pe Climenco Serghei și Iurie că le dă focul cu benzină. După ce l-a stropit pe Climenco S. cu benzină, având chibriți a aprins un chibrit și fiind la vreo 2 metri de Climenco S. l-a aruncat în direcția lui, însă chibritul zburând s-a stins.

Din totalul probelor acumulate acuzarea a demonstrat faptul că inculpatul nu a renunțat benevol să ducă până la capăt activitatea infracțională, ceea ce este evident și din înregistrările video anexate la materialele dosarului.

Astfel, la motivele sus enunțate instanța de apel nu s-a pronunțat, ci doar printr-o singură frază s-a expus că, acuzarea nu a prezentat probe ce dovedește vinovăția inculpatului în baza art. 27, 145 Cod penal.

Ce ține de poziția instanței de apel precum că calificativul art. 155 Cod penal absoarbe prevederile art. 287 Cod penal, acuzarea îl consideră la fel nefondat, pe motiv că, această concluzie este contrară prevederilor art. 33 Cod penal, concurs de infracțiuni, adică săvârșirea de către o persoană a două sau mai multor infracțiuni dacă persoana nu a fost condamnată definitiv pentru vreuna din ele și dacă nu a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, cu excepția cazurilor când săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni este prevăzută în articolele părții speciale a prezentului cod în calitate de circumstanță care agravează pedeapsa.

Prin urmare instanța de fond corect a constatat că, prin acțiunile sale Bolandău M. a comis un concurs de infracțiuni însă eronat calificând acțiunile din art. 27, 145 Cod penal în art. 155 Cod penal.

Referitor la infracțiunea de huliganism agravat, acuzarea consideră că, acțiunile inculpatului au fost realizate prin aplicarea unor obiecte (benzina) pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății. Aplicarea sau încercarea de a aplica obiecte sau

substanțe ce pot vătăma grav integritatea corporală sau sănătatea se califică în baza alin. (3) al art. 287 Cod penal în cazul când vinovatul cu ajutorul lor intenționează să cauzeze leziuni corporale, dar și atunci când utilizarea obiectelor menționate în procesul actului huliganic creează un pericol real pentru viața și sănătatea cetățenilor.

La caz fiind întrunită latura subiectivă și obiectivă a infracțiunii de huliganismului, deoarece inculpatul a comis intenționat infracțiunea fiind conștient că încalcă grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate și dorind acest fapt.

De asemenea, în opinia recurentului instanța neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei. De către instanță nu s-a argumentat plauzibil motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei circumstanțele cauzei și personalitatea celui vinovat. Dispoziția art. 90 Cod penal, obligă instanța să indice în hotărâre, motivele aplicării acestei modalități de executarea pedepsei.

Totodată, acuzarea consideră că, motivarea instanței de apel întru menținerea sentinței instanței de fond în parte cu privire la calificativul 155 Cod penal, este una abstractă și nemotivată, deoarece la baza concluziei în această parte a deciziei nu au fost puse ansamblul probator, care demonstrează vina inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate.

În drept, procurorul își fundamentează recursul declarat pe temeiurile de casarea stipulate în art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, pentru considerentele expuse în contextul ce urmează.

Cu titlul preliminar, se relevă că obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la analiza chestiunilor de drept, respectiv rațiunea și finalitatea exercitării acestei căi de atac, se rezumă la înlăturarea erorilor de drept admise de instanța ierarhic inferioară, la etapa precedentă de judecare a cauzei, regulă stipulată și în art. 434 Cod de procedură penală.

În concordanță cu dispoziția art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel, cuprind următoarele aspecte: *dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.* În ceea ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea se referă la: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.*

Atunci când se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile nominalizate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu dispunerea rejudecării cauzei. În acest sens, instanța se conduce de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța este în drept

să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, atunci când erorile judiciare nu pot fi corectate la această etapă a procedurilor.

Înainte de a purcede la expunerea de motive, care au stat la baza casării integrale a deciziei instanței de apel, Colegiul evidențiază că, încadrarea juridică a faptei are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecării determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia. Mecanismul de încadrare juridică a faptei presupune implicit stabilirea textului din legea penală, care prevede și sancționează fapta socialmente periculoasă ce face obiectul cauzei penale.

În jurisprudența sa constantă Curtea Europeană a Drepturilor Omului reamintește cu fiecare ocazie posibilă că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Vorbind despre importanța încadrării juridice a unei fapte, Colegiul face trimitere la dispozițiile art. 6§3 lit. a) din Convenție, care exprimă necesitatea acordării unei atenții deosebite notificării „*acuzăției*” aduse persoanei deferite judecării.

Principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu. Prin sintagma de „*încadrare juridică a acțiunilor inculpatului*” se are în vedere determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală, după cum se menționează expres și în art. 113 Cod penal. Componenta de infracțiune constituie un tot întreg, format din patru semne corespunzătoare celor patru elemente ale acesteia – obiectul și latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

În opinia Colegiului Penal lărgit, problema de drept rămasă nesoluționată în această cauză în procedura desfășurată în Curtea de Apel, este încadrarea juridică a faptelor imputabile inculpatului Bolandău M., care are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecării acestui dosar.

Din conținutul cererii de recurs se reține că procurorul, întemeindu-și cererea pe temeiurile de casarea stipulate de legislator în art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) din Codul de procedură penală, pledează pentru desființarea integrală a deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare, deoarece erorile admise de Curtea de Apel nu sunt posibile remedierii de către instanța de recurs. Din esența celor expuse în cerere, Colegiul desprinde că recurentul semnalează trei probleme juridice importante, în particular nefiind de acord cu soluția instanțelor de fond în partea ce ține de recalificarea acțiunilor inculpatului din art. 27, 145 alin. (2) Cod penal în art. 155 Cod penal, totodată criticând și soluția instanței de apel privitor la absorbirea de către art. 155 Cod penal a art. 287 Cod penal, precum și aplicarea față de Bolandău M. a prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Verificând actele dosarului, Colegiul Penal lărgit constată că partea dispozitivă a deciziei instanței de apel prezintă deficiențe în formulare. În acest aspect, se reiterează că, potrivit dispozitivului sentinței Bolandău M. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 3 ani închisoare și în baza art. 155 Cod penal la 1 an

închisoare. Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul total al pedepselor aplicate, definitiv lui Bolandău M. instanța i-a aplicat pedeapsa închisorii pe un termen de 4 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis. Totodată, în temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii stabilite inculpatului pentru o perioadă de probațiune de 4 ani.

Prin aceeași sentință instanța a mai soluționat și acțiunea civilă înaintată de procuratura Ștefan Vodă privind încasarea din contul inculpatului Bolandău M. a cheltuielilor judiciare în sumă de 2124,54 lei în folosul statului.

Potrivit părții dispozitive a deciziei instanței de apel, apelul declarat de procuror a fost admis, inclusiv din oficiu, în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri **în latura penală**, potrivit căreia Bolandău M. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 155 Cod penal la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu art. 90 Cod penal, instanța a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, aplicate inculpatului, pe un termen de probațiune de 2 ani. În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute fără modificări.

Față de cele consemnate de instanța de apel în dispozitivul deciziei, Colegiul Penal lărgit ține să evidențieze că, odată ce Curtea de Apel a casat soluția primei instanțe în latura penală, se prezumă că aceasta urma să se expună și în partea ce ține de vinovăția inculpatului în baza art. 287 alin. (3) Cod penal în dispozitiv. În caz contrar, dispozitivul adoptat nu corespunde cu motivarea soluției, această eroare de drept fiind un temei plauzibil de casarea a deciziei recurate, prescris de pct. 6) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală. Or, după cum a formulat instanța de apel dispozitivul rezultă că, în privința lui Bolandău M. a rămas în vigoare condamnarea în baza art. 155 Cod penal, doar modificându-se pedeapsa, de la 1 an la 2 ani închisoare, și în rest celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute fără modificări.

Prin sintagma „*Celelalte dispoziții ale sentinței se mențin*” instanța de apel a creat neclaritatea dispozitivului adoptat, urmând să specifice deslușit ce soluție adoptă pe capătul de acuzare imputat inculpatului în baza art. 287 alin. (3) Cod penal.

În continuare, instanța de recurs se raliază la opinia procurorului potrivit căreia instanța de apel neîntemeiat și pripit a conchis asupra faptului că infracțiunea de amenințare cu omor, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări, absoarbe prin conținutul său infracțiunea de huliganism agravat și calificarea suplimentară a acțiunilor făptuitorilor în baza art. 287 alin. (3) Cod penal nu mai este necesară. În această parte, din actele dosarului se constată că instanța de apel nu a ținut seama de dispozițiile legale și de orientările jurisprudențiale pertinente, trasând pripit concluzia respectivă, și, totodată, distorsionând înțelesul unor prevederi expuse de Curtea Supremă de Justiție în Hotărârea Plenumului nr. 4 din 19 iunie 2006 cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism.

Instanța de recurs evidențiază că instanța de apel făcând abstracție de circumstanțele factologice ale cauzei, de declarațiile inculpatului, a părții vătămate și a martorilor, a

conchis asupra nevinovăției lui Bolandău M. pe capătul de acuzare imputat acestuia în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, din următoarele motive:

„ ... infracțiunea de amenințare cu omor ..., dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări, absoarbe prin conținutul său infracțiunea de huliganism agravat ... și calificarea suplimentară a acțiunilor făptuitorilor în baza art. 287 alin. (3) Cod penal nu e necesară.

11. Referitor la infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, Colegiul penal a reținut că instanța de fond eronat a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, ajungând la concluzia că Bolandău M. a săvârșit infracțiunea de huliganism agravat, vinovăția căruia nu a fost confirmată prin totalitatea probelor acumulate, care incorect au fost apreciate, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și veridicității ei.

Latura obiectivă a infracțiunii constă în fapta prejudiciabilă exprimată fie în acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințare cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, fie în acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

În doctrina penală este notat că în cele mai frecvente cazuri, infracțiunea de huliganism este comisă în locuri publice (străzi, piețe, plaje, cafenele, restaurante, cinematografe, mijloace de transport în comun etc.), însă această infracțiune poate fi săvârșită și în locuri care nu au un caracter public (apartament, sedii de întreprinderi, terenuri private, mijloace de transport personal etc.).

Latura subiectivă a infracțiunii de huliganism se caracterizează prin intenție directă. Motivele acestei infracțiuni sunt motive huliganice.

În ordinea juridică națională, este dată definiția concurenței normelor penale. Astfel, potrivit alin. (1) art. 115 Cod penal, concurența normelor penale presupune săvârșirea de către o persoană sau de către un grup de persoane a unei fapte prejudiciabile, cuprinsă în întregime de dispozițiile a două sau mai multe norme penale și constituind o singură infracțiune.

Din definiția legală a concurenței normelor, sunt desprinse următoarele trăsături distinctive: a) săvârșirea unei singure fapte prejudiciabile (infracțiuni), indiferent dacă printr-o singură acțiune/inacțiune sau prin mai multe acțiuni/inacțiuni infracționale; b) săvârșirea infracțiunii de către o persoană sau un grup de persoane; c) fapta prejudiciabilă comisă trebuie să fie cuprinsă în întregime de dispozițiile a cel puțin două norme penale din partea specială a Codului penal.

În cazul concurenței normelor, va fi aplicabilă doar una din ele - cea care reflectă mai bine cele comise. Reținerea la calificare a ambelor norme concurente ar însemna nesocotirea principiului neadmiterii tragerii la răspundere penală de două ori pentru una și aceeași faptă, stipulat la alin. (2) art. 7 din Codul penal.

Colegiul penal consideră inadmisibilă calificarea celor comise atât potrivit art. 287 Cod penal, cât și conform art. 155 Cod penal în ipoteza huliganismului exprimat prin

acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică însoțite de amenințare cu aplicarea violenței asupra persoanelor.

Or, norma de la art. 155 Cod penal este normă-întreg în raport cu norma de la art. 287 Cod penal, normă-parte, care este absorbită de prima.

Prin urmare, Colegiul penal concluzionează că invocarea suplimentară a normei de la art. 155 Cod penal ar însemna reținerea la calificare de două ori a aceleiași fapte de amenințare cu aplicarea violenței - ca parte a unei infracțiuni și ca infracțiune distinctă.”

Având la baza cele expuse, Colegiul Penal lărgit desprinde că soluția Curții de Apel privitor la absorbirea de către infracțiunea de amenințare cu omor a infracțiunii de huliganism agravat este fundamentată pe considerentul că, art. 155 Cod penal este normă-întreg, în raport cu norma de la art. 287 Cod penal, care se consideră normă-parte. Instanța de apel menționând în acest sens și dispoziția art. 115 alin. (1) Cod penal, care prevede că concurența normelor penale presupune săvârșirea de către o persoană sau de către un grup de persoane a unei fapte prejudiciabile, cuprinsă în întregime de dispozițiile a două sau mai multe norme penale și constituind o singură infracțiune. Astfel, în opinia instanței de apel, în cazul concurenței normelor, va fi aplicabilă doar una din ele - cea care reflectă mai bine cele comise. Reținerea la calificare a ambelor norme concurente ar însemna nesocotirea principiului neadmiterii tragerii la răspundere penală de două ori pentru una și aceeași faptă, stipulat la alin. (2) art. 7 din Codul penal.

Așadar, în opinia instanței de apel, în cazul dat, nu este admisibilă aplicarea răspunderii și în baza art. 287 Cod penal, pentru că aceasta ar însemna tragerea la răspundere penală de două ori pentru una și aceeași faptă.

Raportat la concluziile instanței de apel, Colegiul Penal lărgit consemnează că rezultând din derularea evenimentelor reținute în această cauză, precum și urmărind consecutivitatea lor după cum acestea au fost redată de instanțe în baza declarațiilor părților din proces, statuările instanței de apel sunt incompatibile cu prevederile legale și doctrinare pertinente.

În cazuri similare celor disputate și în prezenta speță, instanța de recurs a notat că huliganismul însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor poate fi exteriorizat prin aplicarea atât a violenței psihice, cât și fizice, ce se poate manifesta prin cauzarea unor prejudicii sănătății, care pot surveni în urma săvârșirii unor acțiuni cu caracter violent, produse prin aplicarea de lovituri, prin imobilizarea, îmbrâncirea, punerea unei piedici victimei, urmate de vătămarea integrității corporale sau de leziuni corporale, sau fără cauzarea prejudiciului sănătății. Amenințarea presupune orice act prin care se realizează o constrângere morală, de natură să insuflă temere cu privire la aplicarea violenței fizice, urmată de provocarea unor leziuni de gravitate diferită, inclusiv până la cauzarea morții.

De fiecare dată, amenințarea cu aplicarea violenței trebuie să aibă un caracter real, adică este necesar ca victima, reieșind din circumstanțele concrete de expunere a amenințării, să perceapă, ca fiind considerabilă verosimilitatea realizării amenințării. În ipoteza dată, nu este necesară calificarea suplimentară, potrivit art. 155 Cod penal în caz contrar, va fi încălcat principiul de neadmitere a sancționării duble a aceleiași fapte. De

această dată, amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății reprezintă modalitate faptică a acțiunii adiacente a huliganismului.

Deci, orientările jurisprudențiale în asemenea cazuri stabilesc cu claritate exact viceversa concluziei adoptate de instanța de apel și anume că de fiecare dată când amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății reprezintă o modalitate faptică a acțiunii adiacente a huliganismului agravat, nu este necesară calificarea suplimentară în baza art. 155 Cod penal.

Într-o altă conjunctură, se menționează că instanța de apel deși a detaliat în conținutul deciziei elementele componente ale infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, a eșuat să racordeze aspectele teoretice la circumstanțele faptice ale acestei cauze, explicând prin argumente întemeiate pe suport probatoriu de ce în acțiunile inculpatului nu se întrunesc elementele infracțiunii de huliganism agravat.

Prin urmare, corect a menționat procurorul în cererea de recurs că, instanța de apel verificând cauza sub aspectul calificării infracțiunii, urma să raporteze situația de fapt constatată la fiecare din elementele constitutive ale infracțiunii imputate inculpatului să subsumeze aceste fapte cu împrejurările cauzei și să desfășoare concluzia de reîncadrare a acțiunilor imputabile lui Bolandău M., expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, fapt ce pe caz nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere formală a probelor și circumstanțelor de fapt ale cauzei.

În rezumat la cele menționate supra, Colegiul Penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate lui Bolandău M., să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să prezinte raționamentele forte care au stat la baza răsturnării soluției de condamnare a inculpatului în baza art. 287 alin. (3) Cod penal adoptate de prima instanță.

În aceste împrejurări, Colegiul penal lărgit consideră că, erorile de drept comise nu pot fi înlăturate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza în fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legii penale și celei procesual-penale.

În mare parte soluția de a dispune rejudecarea se bazează pe statuările Curții Europene în speța *Năvoloacă c. Moldovei (cererea nr. 25236/02)*, hotărârea din 16.12.2008, unde Curtea având a se pronunța asupra acestei cauze a considerat că chestiunile care urmau a fi hotărâte de către Curtea Supremă de Justiție nu puteau fi examinate în mod corespunzător, ca chestiuni ce țin de un proces echitabil, fără o apreciere directă a probelor prezentate de partea apărării și partea acuzării (*a se vedea Botten v. Norway, 19 februarie 1996, §§ 52 și 53, Reports of Judgments and Decisions 1996-I și Popovici, citată mai sus, § 72*). Respectiv, având în vedere că Curtea Supremă de Justiție nu are competența să facă o examinare directă a probatoriului administrat, ea are competența de a dispune rejudecarea cauzei de către instanța ierarhic inferioară. În cazul de față echitatea cere ca Curtea Supremă de Justiție să dispună rejudecarea cauzei.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile legii penale și procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze probele administrate în cauză, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în corespundere cu art. 417 Cod de procedură penală.

În subsidiar, instanța de recurs menționează că, rejudecând cauza, instanța de apel urmează să-și revadă considerentele vizavi de culpabilitatea inculpatului de cele incriminate acestuia prin actul de sesizare a instanței ținând seama de cele expuse de procuror atât în cererea de apel, cât și în cea de recurs.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe Bolandău Mihail XXXXX, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 8 mai 2019.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion

Judecător

Ghervas Maria

Judecător

Mardari Dumitru